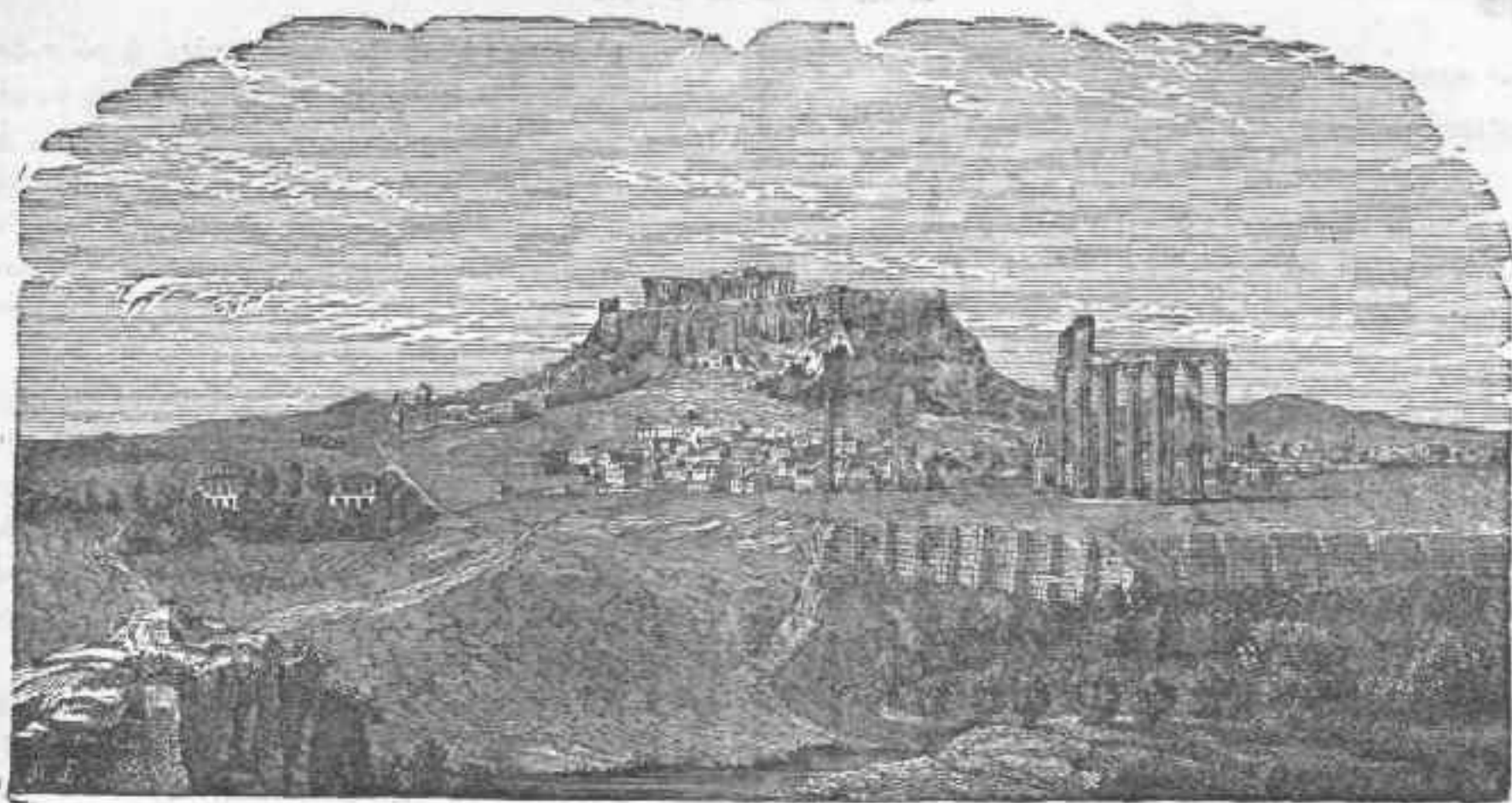

ΠΑΝΔΩΡΑ.

15 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ, 1870.

ΤΟΜΟΣ ΚΑ'.

ΦΥΛΛΑΔΙΟΝ 490

ΠΟΙΗΤΙΚΟΣ ΑΓΩΝ

ΤΟΥ 1870 ΕΤΟΥΣ.

(Τέλος. Ἰδε φυλλάδ. 489.)

55. *Ἀντίβας ἐν Γόρτυνι*, δράμα εἰς μέρη τέσσαρα.

Ἡ ὑπόθεσις τοῦ δράματος ἔχει οὕτως.

Περιηγούμενος ὁ Ἀντίβας φυγὰς μετὰ τὰ ἐν τῇ πατρίδι του συμβάντα ὅπως εὖρη σύμμαχον ἰσχυρὸν κατὰ τῆς Ῥώμης, καὶ φέρων μεθ' ἑαυτοῦ μεγάλην ποσότητα χρυσοῦ, φθάνει βιασθεὶς ὑπὸ κλύδωνος εἰς τὴν Κρήτην. Ἐκεῖ ἀπαντᾷ τὸν Δημάρχον Χαρικλέα, πρὸς ὃν ὁμοῦ δὲν φανερόναι τὸ ὄνομά του διὰ πολλοὺς λόγους, καὶ πρὸ πάντων ἵνα μὴ διὰ τὴν μικρότητα τῆς ἡ πόλιν, φοβουμένη τοὺς Ῥωμαίους, τὸν δολιευθῇ καὶ εἰς νέους περιέλθῃ κινδύνους. Παρουσιάζεται λοιπὸν ὡς ἔμπορος μετὰ τῶν συμπλωτήρων του καὶ ζητεῖ ξενίαν παρὰ τοῦ Δημάρχου, ὅστις ὁμοῦ τὸν πληροφορεῖ ὅτι μόνον στέγην καὶ πῦρ δύνανται νὰ τῷ δώσῃ,

διότι κατατρώχει φοβερὸς λοιμὸς ἀπὸ πολλοῦ τὴν πόλιν.

Τοῖς διηγείται δὲ ὁ Δημάρχος τὰ δεινὰ ὅσα πάσχει ἕνεκα τῆς δημαρχίας του οὕτω

ΧΑΡΙΚΛΗΣ.

τώρα πίπτει χάλαζα,
καὶ τὰ σπαρτά των καταστρέφει σύμπαντα,
ὁ Δημάρχος των πταίει! ἢ τὴν χώραν μας
μαστιίζει ξηρασία, νά! ὁ Δημάρχος
εἰς τοῦτο πάλιν πταίει! τώρα δὲ λοιμὸς
τὴν πόλιν αἰφνιδίως περιέλωσε,
καὶ τρέχουν οἱ πολῖται μὲ δισσάκεια
νά τὰ γεμίσω σῖτον! οἱ ἐνέητοι!
Νομίζουν ἴσως ὅτι ἡ τῶν θεῶν ὁργὴ
ἀφίνει ἀνεγγίκτους τοὺς Δημάρχους των!
ὡς Δημάρχος των ὄλλων ὅτι ἔπρεπε
πηγὴν νὰ ἔχω σῖτου ἀνεξάντλητον.
Κακὴ μου μαῖρα! Νά τους πάλιν! ἔρχονται!
ὡς μανιῶδες τρέχουν! νά τους, ἔφθασαν!
(Ἀκούεται θόρυβος καὶ φωναὶ συγκεχυμέναι.)

Καὶ ὄντως! φθάσαντες οἱ πεινασμένοι Γορτύνιοι
στασιάζουσι κατ' αὐτοῦ, ὥστε ἀναγκάζεται νὰ φύγῃ,
μόλις δὲ σώζεται ἀφείς εἰς τὰς χεῖρας των τὴν χλαμύδα του· ἀλλὰ μετὰ τὴν ἀναχώρησίν του κηρύττεται
ρίψκαις, προδότης καὶ ἀνέξιος, καθαιρεῖται δὲ
καὶ λογίζεται ἄξιος θανάτου. Ἰδοὺ ὁλόκληρος ἡ σκηνὴ
αὕτη·

(Εἰσπηδῶσι θορυβῶδως πολῖται φέροντες κενὰ δισσάκεια ἐπ' ὤμων· οἱ δὲ συμπλωτῆρες τοῦ Ἀντίβα ἀποχωροῦσιν εἰς τὸ βάθος τῆς σκηνῆς.)

ΠΟΛΙΤΑΙ (ἔλοι ὁμοῦ.)

Ὁ Δημάρχος ποῦ εἶναι σῖτον θέλομεν.

ΠΟΛΙΤΗΣ Δ'.

Ταχθεῖτε κύκλῳ μὲ τοὺς σάκκους πρὸ ποδῶν.

ΧΑΡΙΚΛΗΣ.

Τί τρέχει' ἐν θορύβῳ, ἄνθρωποι καλοί;

ΠΟΛΙΤΗΣ Α'.

Τῆς Γέρτωνος τοῦς δρόμους περιτρέχουμεν
μὲ τὴν ἔλπίδα ὅτι ἡ κοιλία μας
γεμίζει μὲ ἀέρα καὶ μὲ τρέξιμον,
πλὴν μάτην, Δῆμαρχέ μας, σίτον θέλομεν.

ΠΟΛΙΤΗΣ Β'.

Ἐγὼ κρατῶ πρὸς τ' ἄνω τὸ κεφάλι μου
μὲ ἀνοιχτὸν τὸ στόμα, περιμένω δὲ
ἐντὸς αὐτοῦ νὰ βῇ τι ἢ Δῆμητρα,
πλὴν μάτην· ὁ ἀέρας μόνον ὁ θερμὸς
τὸ στόμα μου στεγνώνει· καὶ ἂν ἤλπιζα
ἐκ τοῦ σιέλου (πλούτου μου παντοτεινοῦ)
μικρὴν παρηγορίαν, τὴν ἀπώλεσα·
διότι ὁ ἀέρας τὸν ἐξήρανε.

ΠΟΛΙΤΗΣ Γ'.

Ἐγὼ τὸν ἔπνον τὸν γλυκὺν ἀπῆλαυον,
καὶ θέλω νὰ κοιμῶμαι ἡμερόνυχτα
πολλὰ, διότι λησμονῶ τὴν πείνάν μου,
πλακύνων τὴν κοιλίᾳ μου· πλὴν αὐτοὶ ἐδῶ
μὲ τὰς φωνάς των, οἱ τρελλοί, μ' ἐξύπνισαν.
Τοῦς ἐρωτῶ ποῦ τρέχουν· καὶ, ὦ! τί χαρὰ!
Εἰς τοῦ Δημάρχου τρέχουμεν, μ' ἀπῆντησαν,
τὰς ἀποθήκας τοῦ ν' ἀνοίξῃ εἰς ἡμᾶς·
κ' ἐν ᾧ ἡ πείνα εἶχε τὰς δυνάμεις μου
σχεδὸν ἀπονερκώσει, αὐτ' ἡ εἰδησις
πτερὰ εἰς τὰ ποδάρια μου προσήρτησεν.

ΧΑΡΙΚΛΗΣ.

Ἀλλὰ, καλοὶ μου φίλοι, ἡπατήθητε·
ὅποια δυστυχία! Ὡς νὰ μὴ ἀρκῇ
ἡ κατατρύχουσά με ἐγγριόματός
καὶ σαρκοδόρος πείνα, μοὶ ἐπέπρωτο
διπλὴν τὴν δυστυχίαν νὰ αἰσθάνωμαι·
νὰ βλέπω δῆλον ὅτι τοῦς πολίτας μου
νὰ βρᾶνίζῃ αὕτη.

ΠΟΛΙΤΗΣ Δ'.

Ὄθεν, Δῆμαρχε,
εἰς θεραπείαν σπεύδον· δι' αὐτὸ ἐδῶ
συνήλθεμεν· νὰ εὐρωμεν τοῦ πόνου μας
τὸν ἱατρὸν ταχίως.

ΧΑΡΙΚΛΗΣ.

Μίνος ἱατρὸς
τοῦ πόνου μας ὁ χρόνος εἶναι ἐμπειρὸς.

ΠΟΛΙΤΗΣ Β'.

Ἀλλὰ σνῆμα εἶναι καὶ ἀπατεῶν.

ΧΑΡΙΚΛΗΣ.

Ἐν τούτοις εἰς ἐκείνον τὰς ἐλπίδας μας
στηρίζομεν ἀπάσας.

ΠΟΛΙΤΗΣ Α'.

Ἐξηγήθητι.

ΧΑΡΙΚΛΗΣ.

Πρὸ ἡμερῶν εἰς Σπάρτην ἐξαπέστειλα
ἵνα ζητήσω σίτον. Ὄθεν βλέπετε
ἐπὶ τινος ἡμέρας νὰ προσμεινόμεν
ἀνάγκῃ πᾶσα.

ΠΟΛΙΤΗΣ Γ'.

Εἶναι τοῦτο δυνατόν·
ἕως νὰ ἔλθῃ σίτος ἀποθνήσκουμεν.
Ἡμεῖς οὐδ' ἓνα κόκκον σίτου ἔχομεν
τούλάχιστον τὴν γεῦσιν ν' ἀπατήσωμεν.

ΠΟΛΙΤΗΣ Δ'.

Ὄθεν, καλὲ καὶ ὑψηλότροπον Δῆμαρχε,

μὴ λόγους μάτην κατανάλσκει κανεὶς
καὶ ὑποσχέσεις πηχυαίας καὶ λαμπράς,
ἀλλὰ τὰς θύρας τῶν σιτοβολώνων σου
ἀνοίξας ἐπὶ τέλους, πάντας κάλεσον,
καὶ λέγ'· «ἐμβᾶτε, φίλοι, νὰ ἀλέσχητε
κ' ἀλεστικά μὴ δότε.»

ΧΑΡΙΚΛΗΣ.

Συμπολῖται μου,
δὲν ἔχω ἀποθήκας.

ΠΟΛΙΤΗΣ Α'.

(παραμαρτίζων αὐτὸν)

Βλέπετε τὸν λαόν

πῶς ὄψιν ἔχει φρικαλέου δράκοντος
πληγέντος εἰς τὰ νῶτα· Ἀκατάσχετος
ὄρμῃ τὰ πάντα νὰ συντρίψῃ ὑπ' ἐργῆς.
Κακὸς ἡ πείνα δαίμων καὶ ἀμείλικτος!

ΠΟΛΙΤΑΙ (ὅλοι ὁμοῦ θερμωδῶς.)

Τὰς ἀποθήκας δειξόν μας, ὦ Δῆμαρχε.

ΧΑΡΙΚΛΗΣ.

Δὲν ἔχω ἀποθήκας, συμπολῖταί μου·
ἀκούετε, ἢ ὄχι;

ΠΟΛΙΤΗΣ Β'.

Δὲν ἀκούομεν·

Ἡ πείν' αὐτίκα δὲν ἔχει· ἔχει στόματα·
Σὺ δὲν πεινᾷς, ὥς βλέπω, πλὴν ἐγὼ πεινῶ.

ΧΑΡΙΚΛΗΣ.

Κ' ἐγὼ πεινῶ· πεινᾷ καὶ ἡ γυναῖκά μου·
παινοῦν καὶ τὰ παιδιὰ μου, ὅλοι, ὅλοι μας.

ΠΟΛΙΤΑΙ (θερμωδῶς.)

Ναί, ναί· καὶ διὰ τοῦτο σίτον θέλομεν.

ΧΑΡΙΚΛΗΣ.

Καὶ ποῦ νὰ εὕρῃ τοῦτον, συμπολῖταί μου·
ὦ! νέστιμον καὶ τοῦτο! μ' ἐφορτώθητε
καθὼς σαρμάρι δυνεν καλοκάγαθον!
ἐμπρὸς λοιπὸν, πολῖται, ἄς ταυτώσωμεν
τὰ τόξα μας, ν' ἀρχίσωμεν τὴν Δῆμητραν
μὲ βέλη, ἵσως βαρυνθεῖσα ῥίψῃ τι
νὰ φάγωμεν ἐν τέλει.

ΠΟΛΙΤΗΣ Β'.

Τί σ' ἐδίδարεν

λοιπὸν ἐπὶ τῆς ἔδρας τῆς Δημαρχικῆς;
Διὰ τισιούτας περιστάσεις δυστυχεῖς
νὰ σ' ἔχωμεν τοῦ Δήμου μας προστάτην. Τί,
νὰ μοῦ φορῇς χλαμύδα χρυσοῦφαντον
καὶ νὰ μοῦ καμαρώνῃς; Ὁχι, φίλε μου·
ὁ Δῆμαρχος φροντίζει δυστυχήματα
νὰ προλαμβάνῃ.

ΧΑΡΙΚΛΗΣ.

Ὄθεν τότε, φίλοι μου,
ἐκδύομαι ἀμέσως τὴν χλαμύδα μου
καὶ τὴν ἀρίων εἰς τὴν δοτικὴν εἰς ὅρων
τὴν τοῦ Δημάρχου θέσιν ἐπεθύμησιν.

ΠΟΛΙΤΗΣ Α'.

Ὁ βίψας τις! πολῖται, μᾶς παρήτησεν
εἰς τοῦ λουτροῦ τὰ κρύα!

ΠΟΛΙΤΗΣ Β'.

Μᾶς προίδωκε!

Καλὴν τερὸν, πολῖται, εἶναι ἀνάξιος·
ὁ Δῆμαρχός μας κάτω!

ΠΟΛΙΤΑΙ (ὅλοι ὁμοῦ.)

Κάτω ὁ Δῆμαρχος!

ΠΟΛΙΤΗΣ Α'.

Νὰ δώσῃ δίκας πρέπει τοῦ ἐγκλήματος!

ΠΟΛΙΤΗΣ Β'.

Ω! ναί! νὰ δώσῃ δίκας! εἶναι ἄξιος
θανάτου ὁ προδότης!

ΧΑΡΙΚΛΗΣ.

Συμπολιταί μου,
μὴ μὲ παραξηγήτῃ· δὴν ἐσκόπευον
νὰ σὰς ἐγκαταλείψω.

ΠΟΛΙΤΑΙ (ὅλοι ἐμεῦ θορυβωδῶς.)

Κάτω ὁ Δημάρχος!

ΧΑΡΙΚΛΗΣ.

Μὴ, μὴ, πολίται· ὄχι· εἰμαι ἑτοίμος
καὶ τὴν χλαμύδα ταύτην καὶ τὰ πέδιλα
πωλήσας ν' ἀγοράσω σῖτον καὶ κριθήν.
(ἐκδυόμενος τὴν χλαμύδα.)

ΠΟΛΙΤΑΙ.

(ὅλοι ἐμεῦ θορυβωδῶς ὁρμῶσι κατ' αὐτοῦ.)

Ὁ ξίψας εἰς ἑρῆτω· μᾶς προέδωκε!
προδότη, κάτω, κάτω! Εἰς ἀνάξιος!

(Ὁ Δημάρχος μὴ δυνηθεὶς νὰ ὑπομείνῃ τοὺς μετὰ κραυγῶν ἑ-
φορμῶντας πολίτας φεύγει, ἀφήσας εἰς τὰς χεῖρας ἐνὸς ἐξ αὐ-
τῶν, πειραθέντος νὰ τὸν κρατήσῃ, τὴν χλαμύδα του.)

Τότε προτείνεται ὁ διάδοχος τοῦ ὁ Δημεγέρτης,
ἀλλὰ προβλέπων ὅτι ἤθελεν εὑρεῖ τὸν διάβολόν του
περισσότερον τοῦ προκατόχου του, δὲν δέχεται· οἱ
δὲ πολίται τῷ λέγουσι·

Πλὴν οὐ ὡς ἥρως μᾶς ὠδήγεις πάντοτε
εἰς τὰς ὀχλαγωγίας καὶ διαρπαγὰς,
καὶ κατὰ τοῦ Δημάρχου μᾶς διηγείρης.

Προτείνεται κατόπιν ὁ Φωνασκίας, ὅστις διὰ τὸν
αὐτὸν λόγον ἀποποιεῖται· ὁ δὲ λαὸς λέγει καὶ πρὸς
αὐτόν·

ἀλλὰ, φίλε μου,
εἰς τὰς ὀχλαγωγίας πρῶτος ἔτρεχες
καὶ εἰς φωνὰς τοὺς πάντας ὑπερέβαλλες.

Ἀπορροῖζουσι λοιπὸν νὰ ὑπάγωσι πάλιν εἰς τὸν
πρῶτον Δημάρχον.

νὰ τὸν φέρωσι
νὰ δημαρχεύσῃ καὶ νὰ τὸν βιάσωνται,
ἢ αἶτον νὰ τοῖς φέρῃ, ἢ τὰ τέκνα του
πωλῶν νὰ ἀγοράσῃ.

Ἐν τῷ δὲ πορεύονται, οἱ τοῦ Ἀννίβια συμπλωτῆρες
Καρχηδόνιοι, οἱ μέναντες μέχρι τοῦδε εἰς τὸ βάθος
τῆς σκηνῆς, προσελκύουσι κατὰ μῆκος αὐτῆς ἄδον-
τες τὸ ἀκόλουθον ᾄσμα·

ὦ ταλαίπωρε πόλις πατρίς Καρχηδῶν,
σὲ κατέβαλε τέλος ὁ χρόνος·
ἡμαυρώθη ἡ τίως λαμπρά σου εἰκὼν,
τὴν χαρὰν διεδέχθη ὁ στόνος!
Τὴν μεγάλην φθονήσας ὁ Ζεὺς σου ἰσχύον,
εἰς τὰ τέκνα σου ἔσπειρε φθόνον,
καὶ πατρίας εἰς ἔνδοξον ἤγειρε γῆν
πρὸς αἰσχρὰν σου ταπείνωσιν μόνον.
Τὸν Ἀννίβιν ὁ ἄστατος ὄχλος φθονῶν
εἰς ἐχθροὺς τὸν προσφέρει ὡς θυμᾶ,
πλὴν τὸν δόλον ὁ ἥρως ταχὺ κατιδὼν,
διαφεύγει ῥιπθεὶς εἰς τὸ κύμα.
Ὁ γενναῖος ἀνὴρ, τῆς πατρίδος φυγὼν,
τὴν πατρίδα του ὄνειρον ἔχει,
καὶ πλανᾶται καθὼς εἰς ἀχτάς ἀλκυὼν·

ἀλλ' εἰς ταύτην τὸν γαῶν του προσέχει.
Καὶ, ὡς ἔλειψ' ὁ κύων τῆς ποιμένης φρουρῆς,
παρουθὺς πειναλέοι οἱ λύκοι
τοὺς ἀθώους πλὴν κούφους ἀμνοὺς δολερῶς
κατεσπάρξαν. Οἴμοι! τί φρίκη!
Ἐκαὶ πέραν, ὡς ἄψυχος γίγας, σωρὸς
ἑρείπιων καὶ τέφρας βληθεῖσα
ἡ τῶν πόλεων πόλις ἐκπνέει οἰκτρῶς,
καὶ ἡ δόξα σιγῇ, ἡττηθεῖσα.

(ἀπερχομένων δὲ τούτων καταπίπτει ἡ αὐλαία.)

Καὶ ἐνταῦθα τελειώνει τὸ πρῶτον τοῦ ποιήματος
μέρος.

Τὸ δὲ δεύτερον μέρος ἄρχεται δι' οἰκογενειακῆς
ἑριδος μεταξὺ τῆς πρώην κυρίας Δημάρχου καὶ τοῦ
πρώην κυρίου Δημάρχου Γορτυνίων. Ἄς ἀκούσωμεν
τὸν ποιητὴν καταδεικνύοντα ὅτι οἱ Κρητικοὶ Γορτύ-
νιοι ἁπλῶς ὁμοιάζουσι μὲ τοὺς δημότας διαφόρων
πόλεων τῆς Ἑλλάδος.

ΣΚΗΝΗ Α'.

ΘΗΒΗ καὶ ΧΑΡΙΚΛΗΣ.

ΧΑΡΙΚΛΗΣ.

(εἰσπηδῶν κατεπτοημένος ἄνευ ἱππεύτου καὶ πύλου.)

Φιλότατη σύζυγός μου, μὲ καθήρεσαν
τῆς Δημαρχίας οἱ πολῖται πρὸ μικροῦ.

ΘΗΒΗ.

Εἰς οἶαν δυστυχίαν ἐβουβόθημεν!

ΧΑΡΙΚΛΗΣ.

Πρὸς δὲ, φιλότατη θήδη . . .

ΘΗΒΗ (διακρίπτουσα αὐτόν.)

Τώρα, Χαρικλῆ;

ΧΑΡΙΚΛΗΣ.

Πρὸς δὲ καὶ ἡ ζωὴ μου ἐκινδύνευεν!

ΘΗΒΗ.

ὦ, ποία καταδίκη! ἀπωλείσθημεν!
Καὶ Δημαρχία καὶ τιμαὶ ἀπώλοντο;

ΧΑΡΙΚΛΗΣ.

Ἐγὼ σοὶ λέγω τὴν ζωὴν μου ἔχανον,
καὶ σὺ τὴν Δημαρχίαν κλαίεις;

ΘΗΒΗ.

Δὲ! καλὰ.

ἀλλὰ δὴν εἶν' ἐλπίδες ν' ἀνακτήσωμεν
τὴν Δημαρχίαν πάλιν;

ΧΑΡΙΚΛΗΣ.

Ἄν τὴν κεφαλὴν,

ἦν μετὰ βίας ἔσωσα, εἰς κίνδυνον
ἐκθίσω ἔτι μείζω.

ΘΗΒΗ.

Ὅ,τι δύνασαι

νὰ πράξῃς, Χαρικλῆ μου, πρὸς ἀνάκτησιν
τῆς πρώτης μας εὐκλείας.

ΧΑΡΙΚΛΗΣ.

Τὸ ν' ἀπαλλαγῶ

φορτίου δυσδαστάκτου ὡς εὐτύχημα
ἐξέλαθον, ὦ θήδη.

ΘΗΒΗ.

Καὶ εἰς τὸ εἶπαι

χωρὶς τιμῶν καὶ δόξης πῶς θὰ ζήσωμεν;

ΧΑΡΙΚΛΗΣ.

Ἐν ἡσυχίᾳ βίον πανευδαίμονα.

ΘΗΒΗ.

Καὶ περιφρονημένον; Ἢν' ἀφόρητον!
Δὲν μένουσιν ἐλπίδες πρὸς ἀνάκτησιν;

ΧΑΡΙΚΛΗΣ.

Οὐδὲν μᾶς μένει πλέον, ἢ τὴν πρώτην μου
τοῦ σκυτοτόμου τέχνην πάλιν ἐξ ἀρχῆς
ἐπαναρχίζων, τῆς ἡμέρας τὴν τροφὴν
μὲ μάχθους νὰ καρδίζω καὶ μὴ βάσανα.

ΘΗΒΗ.

Λοιπὸν θὰ παύσουν οἱ χοροὶ εἰς τὸ ἐξῆς,
αἱ μουσικαὶ, τὰ δεῖπνα καὶ τὰ θέατρα;

ΧΑΡΙΚΛΗΣ.

Τῆς ἐξουσίας ἦσαν παρεπόμενα
εἰς τὸ ἐξῆς, κλεισμένοι εἰς τὸν οἶκόν μας,
ἐν ὁμονοίᾳ, φίλη, θὰ δουλεύωμεν
ἀφίνοντες δι' ἄλλους τὰ συμπόσια,
τὰς μουσικὰς, τὰ δεῖπνα καὶ τὰ θέατρα.

ΘΗΒΗ.

Τὸ δὲ ἀνάξι: εἰς τὴν σταῦλον ἄεργον
θὰ μένη κεκλεισμένον νὰ σκονίζηται;

ΧΑΡΙΚΛΗΣ.

Νὰ τὸ πωλῶσω, λέγω· εἶναι ἄχρηστον.

ΘΗΒΗ.

Τὸν δὲ περίπατόν μας πῶς θὰ κάμνωμεν;

ΧΑΡΙΚΛΗΣ.

Ὅποτεν εἴν' ἀνάγκη, μὲ τὰ πόδια μας.

ΘΗΒΗ.

Πῶ! πῶ! τί καταδίκη! δυστυχία μου!
Ἄλλὰ, εἰπέ μοι, ὅταν οὐ ἐργάζησαι,
οἱ δοῦλοι τί θὰ κάμνουν; θὰ χορεύωσι;

ΧΑΡΙΚΛΗΣ.

Θὰ τοὺς πωλῶσω πάντας· εἶναι δυνατόν
ψωμί νὰ τοὺς χορταίνω;

ΘΗΒΗ.

Τότε μόνη μου,
Θεοί μου, πῶς θὰ κάμνω! Ἄλλη συμφορὰ!

ΧΑΡΙΚΛΗΣ.

Τὴν ἐργασίαν μόνη σου θὰ ἐκτελῆς,
θὰ πλύνῃς, θὰ ζυμώνῃς, καὶ ἐνίοτε,
ὡς φρόνιμος γυναῖκα, ξένον ὄφρασμα
μὲ πληρωμένη θὰ φαίνῃς. Κόρην ἔχμεν
καὶ προῖκα θέλει.

ΘΗΒΗ.

Τί ἐπισθοδρομικαὶ
ἰδέαι εἶναι αὗται! . . . Παύσον, πρὸς θεῶν!
Δὲν ὑποφέρω νὰ σ' ἀκούω νὰ λαλῇς
τοῦ πάππου μου τὴν γλῶσσαν. Εἶναι δυνατόν,
ἢ χυθὲς γυνὴ Δημάρχου ξένον ὄφρασμα
ἐπὶ μισθῷ νὰ φαίνῃ; Αὐτ' αἱ χεῖρες μου
νὰ πλύνουν, νὰ ζυμώνουν;
(κρύπτουσα τὴν ὄψιν διὰ τῶν χειρῶν κλαίει.)

ΧΑΡΙΚΛΗΣ.

Κλαίεις, Θύδρη μου;
Καὶ μὴ ταῦτά δὲν πάσχω ὁ ταλαιπώρος;
Αἱ χεῖρες αὗται, αἵτινες ὑπογράφας
νὰ ἐγχαράσσουν μόνον εὐνοϊβιστὴν,
μαχαίρας καὶ σφυρίε σκυτοτομικά,
βαναύσου τέχνης ἐργαλεῖα, σήμερον
ἀνάγκη ν' ἀναλάβουν! Πλὴν ὑπομένῃν,
ὡς βλέπεις, κάμνω.

ΘΗΒΗ.

Ἦσαν πλὴν αἱ χεῖρές σου
συνειθισμέναι ἐξ ἀρχῆς εἰς βαναύσας
τοιαῦτα ἔργα. Ἄλλ' ἐγὼ, ἡ δύσμοιρος!
ἤτις νὰ πλέκω καὶ νὰ νήθω ἔμαθον,
ν' ἀναγκασθῶ νὰ πλύνω; Πῶς θὰ δυνηθῶ;
Θεοί, θὰ ἀποθάνω ἀπὸ ἐντροπὴν!
(λύεται εἰς δάκρυα)

Μετὰ τοῦτο εἰσέρχεται ὁ πενθερὸς τοῦ Χαρικλέους
Ἐπιβουλίδης, ὅστις συμφωνεῖ πληρέστατα μετὰ τῆς
θυγατρὸς του, λέγων·

Τοιαῦτα δὲν ἀκούω! μὲ χαιρώναντα
τὴν κόρην μου σοὶ εἶπα δὲν ὑπάνδρευσα.
Ἄν θέλῃς νὰ τὴν ἔχῃς ὡς γυναῖκά σου,
τὴν Δημαρχίαν ν' ἀναλάβῃς φρόντισον.

Ὁ δυστυχὴς Χαρικλῆς οὔτε διὰ ταύτης τῆς ἀπει-
λῆς πείθεται ν' ἀναλάβῃ ἐκ νέου τὴν Δημαρχίαν.

Δὲν μοὶ λέγεις (τοὺς ἐρωτᾷ)
ἐκ τῆς ἀρχῆς τί κέρδος μοὶ ἀπέμεινεν;
οἰκίαν εἶχον κτίσαι ἐκ τῆς τέχνης μου·
ἀμπέλων δύο ἤμην κύριός ποτε·
πλὴν τώρα μήτε οἶκος μήτε ἀμπελος!
Ἡ ἐξουσία πάντα κατεδρόχισσε
μὲ τὰς πολυτελείας καὶ τὰ δεῖπνά της.

Ἐρχονται μετ' ὀλίγον πολῖται καὶ γυναῖκες μὲ τὰ
πεινῶντα νήπια αὐτῶν καὶ ζητοῦσι ν' ἀνοίξῃ ὁ Δή-
μαρχος τοὺς σιτοβολῶνάς του, ὅπερ κατ' ἀνάγκην
πράττων διακμοιράζει τὸν ὀλίγον σίτον ὃν εἶχε πρὸς
χρῆσιν του.

Ἐν τούτοις ὁ Ἀννίβας καὶ οἱ ἑταῖροί του, ἐν ᾧ δι'
ἄλλον σπουδαιότερον ταξιδεύουσι σκοπὸν, ἀσχάλ-
λουσιν ἀπρακτοῦντες ἐν Γόρτυνι, καὶ μάλιστα ἐν
πόλει πεινώσῃ ὅπου

τῆς κοινῆς πάντα ἱερὸν θεσμὸν
ἡ αὐστηρὰ ἀνάγκη παρελθούσα,
θεράπεινάν της δυσειδῆ, ταχύποδα
καὶ θρασυτάτην ἔχει τὴν ἐπιβουλὴν.

Ὁ ὑπὸ τοῦ Χαρικλέους διανεμηθεὶς σίτος βεβαίως
δὲν ἠδύνετο νὰ χορτάσῃ τὴν πεινώσαν πόλιν· ἀλλ'
ἔρχεται ὁ πενθερὸς τοῦ Δημάρχου Ἐπιβουλίδης ἀγ-
γέλλων αὐτῷ ὅτι σίτον καὶ χρυσὸν εὔρε πολὺν εἰς τὸ
προσορμισθὲν πλοῖον τῶν ξένων ἐμπόρων, καὶ ὅτι
συμφέρον θὰ ᾔτο νὰ κλέψωσι τοὺς ξένους ἐκόντας
ἄκοντας. Τοῦτο γίνεται γνωστὸν εἰς τὸν λαόν, ἀλλ'
ὁ Χαρικλῆς δὲν συγκατατίθεται εἰς τοιαύτην ἀτιμὸν
πράξιν· ὁ δὲ Ἐπιβουλίδης ἀνεδέχεται νὰ ἐκτελέσῃ
αὐτὸς τὸ ἔργον, καὶ ὁ λαὸς τότε καθίζει τὸν γαμ-
βρόν, τὸν ἀρνούμενον νὰ ληστεύσῃ τοὺς ξένους, καὶ
ἐκλέγει Δημάρχον τὸν πενθερόν τὸν προτείναντα τὴν
λήστευσιν αὐτῶν.

Ἐν ἀρχῇ τοῦ Γ' μέρους φαίνεται ὅτι οἱ καλοὶ
Γορτύνιοι ἐπῆγαν νὰ λεηλατήσωσι τὸ πλοῖον τοῦ
Ἀννίβα· ἀλλ' ὁ παμπόνηρος Ἀννίβας τοὺς ἔδωκε δι-
πύρα καὶ οἶνον καὶ τοὺς ἀπέπεμψεν εὐχαιριστημένους.

Ὁ Ἐπιβουλίδης ὁμῶς δὲν ἀφίνει τὸν σχέδιον τῆς διαρπαγῆς τοῦ πλοίου καὶ λαμβάνει τὰ προσήκοντα μέτρα πρὸς τοῦτο· ἐπρόκειτο δὲ νὰ δοθῇ τὸ σημεῖον τῆς διαρπαγῆς διὰ σελπίσματος, ἀλλὰ πρὸ τῆς ὥρας ὁ Ἐπιβουλίδης, ὡς τίμιος δῆθεν Δήμαρχος, προσπαθεῖ νὰ πείσῃ τὸν Ἀννίβαν νὰ προσφέρῃ τὸν πλοῦτόν του εἰς τοὺς Γορτυνίους· ἐκεῖνος δὲ τοῦ ἀποκρίνεται ὅτι φρονιμώτερον ἦθελον πράξει, ἐὰν προσφύλαττον τὸ *τομάρι των*. Ἐν τοσούτῳ ὁ προβλεπτικὸς Ἀννίβας ἐτοιμάζεται εἰς ἀπόπλουν· ὁ πρῶτος ὁμῶς τῶν ἑταίρων του τῷ παρατηρεῖ ὅτι πλοῖα κατέχουσι τὸ στόμιον τοῦ λιμένος ἐπίτηδες. Κατ' ἀρχὰς ὁ Ἀννίβας ἀποφασίζει νὰ παραβιάσῃ τὸ στόμιον καὶ νὰ φύγῃ· ἔπειτα ὁμῶς ἀλλάσσει σχέδιον καὶ ἐφευρίσκει τρόπον νὰ κλέψῃ τοὺς κλέπτας. Προσποιεῖται ὅτι δωρεῖ τὸν χρυσὸν του ὅλον εἰς τὸ ἱερόν τῆς Ἀρτέμιδος ἐπὶ τῷ ὄρῳ τοῦ νὰ ὀρκισθῶσιν οἱ πολῖται πάντες νὰ μὴ τὸν ἀφαιρέσωσι ποτέ. Τούτου γενομένου, μεταφέρει τοὺς ἀμφορεῖς μὲ τὸν χρυσὸν εἰς τὸν ναόν· ἐξπατήσας δὲ τοὺς φύλακας βάλλει τὸν χρυσὸν ἐν τῇ κοίλῳ ἀγαλμάτων τοῦ ναοῦ καὶ πληροῖ τοὺς ἀμφορεῖς χαλίκων, ἐπὶ τῶν ὁποίων βάλλει λεπτὸν στρώμα χρυσοῦ. Παραδίδει ἔπειτα τοὺς ἀμφορεῖς εἰς τοὺς Γορτυνίους, ἀλλὰ τοὺς παρακαλεῖ νὰ τῷ δωρῇσιν τὰ ἄχρηστα ἐκεῖνα ἀγάλματα τοῦ ναοῦ πρὸς ἐνθύμησιν, ὅπερ ἐκεῖνοι δέχονται· οἱ ἑταῖροι τότε τοῦ Ἀννίβα μεταφέρουσιν εἰς τὸ πλοῖον κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἐκ νέου τὸν χρυσόν.

Οὕτως ἡλευθερώθη ὁ Ἀννίβας· ἐν ᾧ δ' ἀνεχώρει, οἱ Γορτυνιοὶ ἐμπαιζόντες αὐτὸν τῷ ἐφώναζον· κατευόδιον!

καὶ ἄλλ' ἀγάλματα
θὰ ἔχωμεν τοῦ χρόνου νὰ σοῦ δώσωμεν,
ἂν φέρῃς ἄλλα πλοῦτη εἰς τὴν πόλιν μας.

Ὅταν δὲ ἤρξατο μετ' ὀλίγον, κατὰ παράθεσιν τοῦ ὄρκου, ἡ διανομὴ τοῦ χρυσοῦ διὰ τὸ καλὸν τῆς πατρίδος, οἱ Γορτυνιοὶ ἔμειναν ἐκθαμβοὶ καὶ ἀπέλπιδες· καὶ οἱ μὲν γενναιότεροι γνωμοδοτοῦσι νὰ ὀπλισθῇ ὁ στόλος των πρὸς καταδίωξιν τοῦ ἀπατεώρους ξένου, ἀλλ' ὁ Ἐπιβουλίδης παραιτεῖται τῆς στρατηγίας ταύτης· τοὺς ἡσυχάζει δὲ φανερόνων εἰς αὐτοὺς ὅτι τὸ παιγνίδιον τῆς καταδίωξεως ἦτον ὀλίγον ἐπικίνδυνον, καθόσον δὲν εἶχον πρὸς ἔμπορον νὰ παλαίσωσιν, ἀλλὰ πρὸς τὸν περίφημον στρατηγὸν τῶν Κερχηδονίων. Ἐν τῷ δὲ ἐκ τοῦ φόβου των ὠχρίων, ἔρχεται ὁ πρῶτος Δήμαρχος Χαρικλῆς ἀγγέλλων ὅτι τὰ πλοῖα, ἅτινα ὡς φρόνιμος Δήμαρχος ἐφρόντισε νὰ πέμψῃ πρὸς ἀγορὰν σίτου, ἦλθον πλήρη σίτου εἰς τὸν λιμένα. Χαρὰ λοιπὸν καὶ ἀγαλλίασις καθ' ἅπανσαν τὴν Γόρτυνα γίνεται, καὶ ὁ Χαρικλῆς ἐκλέγεται πάλιν Δήμαρχος, ὡς . . . ἐκλέγονται πάντες οἱ Δήμαρχοι!

Τὸ ποίημα τοῦτο, ὡς βλέπετε, κύριοι, ἔχει χάριν πολλὴν καὶ πρωτοτυπίαν οὐκ ὀλίγην· ἔχει δὲ πρὸς ταῦτα τὴν στιχουργίαν ἄπταιστον ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους. Εἰκονίζον τὰ κατὰ τὴν ἀρχαίαν ἐποχὴν ἐν Γόρτυνι συμβαίνοντα, εἰκονίζει πάσας τὰς νῦν Δημαρχίας τῆς Ἑλλάδος· σατυρίζει λοιπὸν (ἀφ' οὗ σπυρικὸν ἐπιγράφει αὐτὸ ὁ ποιητὴς) οὐχὶ τὸ ἄτομον, ἀλλὰ τὴν κοινωνίαν. Δύω ὁμῶς καθ' ἡμᾶς ἔχει ἐλαττώματα· τὸ μὲν ἐν πρωτεύον, τὸ δ' ἄλλο δευτερεύον. Καὶ πρωτεύον μὲν κρίνομεν ὅτι ὁ ποιητὴς ἀπεφάσισε νὰ γελάσῃ ἐπὶ θέματος μᾶλλον τραγικοῦ καὶ κινουντος τὸν ἔλεον, οἷον εἶναι πεινωσὰ πόλιν· δευτερεύον δὲ εἶναι ἀναχρονισμοὶ τινες, οἷον ἡ ὑπαρξίς Δημάρχου ἐν Γόρτυνι· ἐν ᾧ γινώσκωμεν ἐκ τῆς ἱστορίας ποῖον πνεῦμα δημοκρατικὸν ἐδέσποζε καθ' ὅλας τὰς πόλεις τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος, ἐν ᾗ, καὶ ἐὰν ἄρχων τις ὑπῆρχε κατὰ τὰ νόμιμα εἰς αὐτάς, οὗτος βεβαίως δὲν ὠνομάζετο *Δήμαρχος*· οὐδαμοῦ δὲ ὑπῆρξεν εἰς καὶ μόνος ἄρχων, ὅπου δὲ ὑπῆρξεν, ἐκαλεῖτο *τύραννος*. Ἀφίνομεν εἰς τοὺς λεπτομερέστερον ἡμῶν ἀρχαιολογοῦντας ν' ἀποφανθῶσιν, ἐὰν οἱ ἀρχαῖοι (καὶ εἰς ποίας πόλεις;) εἶχον ὠμάζας περιπάτου, εἰς αἷς ἐπέβαινον αἱ κυρίαι τῶν Δημάρχων, καὶ ἐὰν εἶχον καπηλεῖα ὡς ἡμεῖς σήμερον χάριν τῶν ἐκλογῶν. Ἐκτὸς τῶν δύο τούτων κυριωτέρων ἐλλείψεων ἔχει καὶ τρίτην τινά. Τὸ ποίημα ἔπρεπε νὰ ὀνομασθῇ *Χαρικλῆς Δήμαρχος Γορτυνίων* καὶ οὐχὶ *Ἀννίβας ἐν Γόρτυνι*· διότι δευτερεύον εἶναι πρόσωπον ὁ Ἀννίβας ἐν αὐτῷ, πρωτεύον δὲ ὁ Χαρικλῆς.

Ἀπέναντι τούτων ὁμῶς τὰ πλεονεκτήματα τοῦ ποιήματος εἶναι πολλά. Α'· Εἶναι εἰκὼν ζωηρὰ κοινωνίας εἰς ἣν ὁ πρῶτος δημεγέρτης, ἔστω καὶ ὁ φρυλοβιώτερος, δύναται νὰ ἀναβῇ τὴν ὑπερτάτην βαθμίδα τῆς πολιτείας, ἐὰν μόνον καλακεύῃ τὸ πλῆθος, παίζων πρὸς τὰς ἀπαιτήσεις, τὰς ὁρέξεις ἢ τὰς ἀνάγκας του. Β'· ὅτι εἶναι εἰκὼν τοῦ εἰλικρινοῦς πολιτικοῦ, ὅστις γίνεται θῦμα λέγων τὴν ἀλήθειαν πρὸς τοὺς συμπολίτας αὐτοῦ. Γ'· ὅτι κακὴ κοινωνία ζητοῦσα ἐξ ἀδικίας νὰ ὠφεληθῇ, κάκιστον ἔχει τὸ τέλος καὶ περίγελως τοῦ κόσμου γίνεται μέχρι συντελείας αὐτοῦ. Ἀρκοῦσι ταῦτα καθ' ἡμᾶς· ἔχει δὲ καὶ ἄλλα πλεονεκτήματα, τὴν καλὴν γλῶσσαν καὶ πρὸ πάντων τὴν εὐφυῆ λύσιν τοῦ δράματος, ἥτις χαρακτηρίζει τὸν ποιητὴν ὡς ἓνα τῶν καλητέρων τοῦ ἀγῶνος τούτου.

Τοιαῦτα, κύριοι, εἶναι τὰ κατὰ τὸν ποιητικὸν διαγωνισμόν τοῦ παρόντος ἔτους ὑποβληθέντα ποιήματα, καὶ τοιαῦτα αἱ ἐπὶ τούτων παρατηρήσεις καὶ κρίσεις τῆς ἐπιτροπῆς. Κοπῶδες ἦτο διὰ τὸν ὄγκον αὐτοῦ τὸ ἔργον καὶ δυσδιάκριτον τὸ καλὸν ἐντὸς τοῦ κυκεῶνος τῆς ποιητικῆς ποικιλίας. Ἀλλ' ἡ ἐπιτροπὴ ἐργασθεῖσα μετὰ προθυμίας, πέποιθεν ὅτι

ἐξεπλήρωσε τὸ καθήκον τῆς καλὴ προθύμῳς, καὶ ὅσον ἔνεστι δικαίως· λέγμεν δὲ προθύμῳς, διότι θεωρεῖ τὸν ποιητικὸν διαγωνισμόν καὶ ἀναγκαῖον καὶ ὠφέλιμον. Καὶ ἀναγκαῖον μὲν, διότι ἐλπίζει ὅτι, ἐὰν συντελέσῃ, ἔστω καὶ ἐπὶ μικρὸν, εἰς τὴν κατὰ τὸν κλάδον τοῦτον μόρφωσιν τῆς νεωτέρας ἑλληνικῆς φιλολογίας, σπουδαίως θέλει ὑπηρετήσῃ τὴν πατρίδα, καθόσον εἶναι ἀναντίρρητον ὅτι ἔθνος ἄνευ ποιήσεως, ἴδιον ἐχούσης χαρακτῆρα, δὲν εἶναι ἔθνος· ὠφέλιμον δὲ θεωρεῖ τὸν ἀγῶνα, διότι διεγείρει δι' αὐτοῦ τὴν ἀμιλλαν, καὶ προτρέπει εἰς ἀξιολόγους ἀσχολίας τὰς εὐγενεῖς ψυχὰς, εἰς ἃς ἐδώρησεν ἡ φύσις τὸ πολύτιμον δῶρον τῆς ποιήσεως.

Τὰ σταθμὰ, δι' ὧν ἡ σχετικὴ καὶ ἀπόλυτος ἀξία τῶν ὑπὸ τὴν κρίσιν μας ἔργων ἐξετιμήθη, ἦσαν ἑαυτὰ εἰλικρινείας καὶ ἀνάγκης· διότι ὡς Ἕλληνες ποθοῦμεν τύπον ἰδιάζοντα ἑλληνικῆς ποιήσεως ἀφ' ἑνὸς, βλέπομεν δὲ ἀφ' ἑτέρου τὴν ἰλὺν τῆς μυθιστορίας νὰ ἐπιδρῇ ὁσημέραι πλεονέκτερον ἐπὶ τῶν πατριαρχικῶν ἡθῶν τῆς ἑλληνικῆς κοινωνίας, τοὺς δ' ἐμμέτρως γράφοντας νὰ χρησιμεύωσιν ὡς σύρμα τηλεγραφικὸν πρὸς ταχυτέραν διάδοσιν ἀρχῶν καὶ ἰδεῶν, τὰς ὁποίας ἐὰν οἱ πατέρες μας κατ' ὄναρ κἄν ἔβλεπον, ἤθελον μᾶς καταρασθῇ καὶ μᾶς ἀποκηρύξῃ.

Ἀπεβλέψαμεν λοιπὸν κατὰ πρῶτον λόγον εἰς τὴν ὅσον ἔνεστι καλὴν ἐκλογὴν τῆς ὑποθέσεως ἣτις εἶναι ὁ νοῦς τοῦ ποιητοῦ· κατὰ δεύτερον δὲ λόγον εἰς τὴν ἐξωτερικὴν μορφήν, καὶ τὴν τέχνην ἣτις εἶναι τὸ σῶμα τῶν κρινομένων ἔργων· διότι ἀποκρούομεν μετὰ θάρρους τοὺς κκιῶς ἐφαρμόζοντας παρ' ἡμῖν τὰς ἀρχὰς τῆς λεγομένης ῥομαντικῆς σχολῆς.

Ἐκ τούτων λοιπὸν τῶν ἀρχῶν ἡ Ἐπιτροπὴ ὁρμωμένα ἀποφασίζει·

Α'. Κρίνει ὡς πρωτεύοντα ποιήματα τὸν *Arrí ban én Górturi*, καὶ τὸ *Φρόνημα τῶν πρώτων Χριστιανῶν*, εἰς 2 καὶ διανέμει, ὡς καὶ ἄλλοτε τοῦτο ἐγένετο, τὸ χιλ. ὀδραχμὸν Βουτζινιαῖον βραβεῖον.

Β'. Θεωρεῖ μετ' αὐτὰ ἀξία ἐπαίνου τὰ ποιήματα, ὁ *Θησεύς*, καὶ ὁ *Τελευταῖος κόμης τῶν Σαλώνων*, ὧν τὰ δελτία ἀποφασίζει ν' ἀνοιχθῶσι πρὸς τιμὴν καὶ ἐμψύχωσιν τῶν συγγραψάντων αὐτά.

ΛΟΡΔΟΣ ΕΡΛΙΣΤΑΟΥΝ

(Συνίχεα. Ἰδε. φολιέδ. 483, 486, 488.)

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΕΜΠΤΟΝ.

Περὶ τὸ τέλος τῆς ἐποχῆς τῶν διασκεδάσεων ἐν Λονδίῳ, ἣτις διήρκασε περισσύτερον τοῦ συνήθους

τὸ ἔτος ἐκεῖνο, μετέβημεν ὅλοι εἰς Λονδίον δι' ἓνα μῆνα ἄλλ' οὐχὶ μετὰ μεγάλης ἐπιδείξεως, οὐδὲ σκοπεύοντες νὰ μετὰσχῶμεν τῶν πολυεξόδων διασκεδάσεων, διότι ὁ πατήρ μου μᾶς τὸ ἀπηγόρευσε χωρὶς νὰ μᾶς δώσῃ λόγον περὶ τούτου. Ἐκεῖνος δὲ ἀπῆλθεν εἰς Λίβερπούλ, ἀφείλ τὴν οἰκογένειαν ὑπὸ τὴν προστασίαν μου εἰς ὠραίαν κατοικίαν τῆς ὁδοῦ Baker. Ἡ οἰκογένεια συνίστατο ἀπὸ τὴν μητέρα μου καὶ τὴν Ἰωάνναν· ὁ Κάρολος (τὸν ὁποῖον ὠνόμαζον τότε «αἰδέσιμον Κάρολον» καὶ ἡμεῖς πολλὰ ὑπερήφανοι διὰ τὸν νέον του τίτλον) ἀπῆλθεν εἰς τὴν ἐφημερίαν του· ὁ δὲ Ῥώσελ καὶ Ἀλγερνον ἐταξείδευον.

Ὁ λόρδος Ἐρλιστάουν ἐπεσκέπτετο τὴν ὁδὸν Baker σχεδὸν καθ' ἑκάστην· ὅτε δὲ περιεπάτουσιν εἰς τὸ Park ἠναγκαζόμεν νὰ χωρισθῶ ἀδιακόπως τὸ ὠραῖον ἐκεῖνο ὄχημα ἐντὸς τοῦ ὁποίου, πλησίον τοῦ μειδιῶντος προσώπου τῆς Μιλαίδης Ἐρλιστάουν, ἐκάθητο ἕτερον τὸ ὁποῖον ἐγνώριζα ἄριστα καὶ τὸ ὁποῖον δὲν ἦτο οὐδόλως μεταβεβλημένον (διότι οὐδεμίαν ἐξωτερικὴν μεταβολὴν ἠδύνατο νὰ ἔχῃ ἐπιβροῇ ἐπὶ τῆς Ἰωάννας)· μόνον ὡς ἐκ τῆς ἀντιπαραθέσεως μοι ἐφαίνετο ἐνίοτε σοβαρώτερον ἢ ὅ,τι ἦτο συνήθως.

Πλὴν ἐκεῖνη εἶχεν ἀποφασίσει περὶ τῆς τύχης τῆς· εἶχεν ἀρκετὴν ἡλικίαν ὥπως γνωρίζῃ τί ἐπεθύμει, διό ἦτο διαιτητὴς τῆς ἰδίας τῆς τύχης.

Συχνάκις, ἐκτελὼν τὰ καθήκοντά μου προστατοῦ τοῦ οἴκου, ὠδήγησα τὴν μητέρα καὶ ἐξαδέλφην μου εἰς τὰς ὑποδοχὰς τοῦ οἴκου Ἐρλιστάουν, ὅπου μὴ ἔχων τί καλλίτερον νὰ πράξω συνείθιζα νὰ ἠθολογῶ περὶ τοῦ εἴδους ἐκεῖνου τῆς ζωῆς τὴν ὁποίαν διῆγε ἡ εὐγενὴς ἐκεῖνη ἀρχαία οἰκογένεια, εὐγενεστέρα ὡς πρὸς τὴν ἀγνότητά τοῦ αἵματος ἀπὸ πολλοὺς νέους Λούκας καὶ Κόμητας. Ὁ βίος των ἦτον ὁ τύπος πολλῶν ἄλλων βίων, τοὺς ὁποίους ὅμως ἐγὼ οὐδέποτε εἶχον γνωρίσει. Συχνάκις ἐν τῷ μέσῳ τοῦ τυφῶνος ἐκεῖνου τῆς κοινωνίας ὅστις γίνεται κέντρον μοναξίας ὅταν τὸ θέλῃ τις, παρετήρουν μετὰ προσοχῆς τινὰ πράγματα τὰ ὁποῖα ἡμεῖς οἱ ὀψίπλουτοι, ἡμεῖς οἱ τολμηροὶ κολυμβιστὰι οἱ εἰσελθόντες διὰ μόνης τῆς δυνάμεως τῶν χειρῶν μας εἰς ἀγνώστους θαλάσσας, μανθάνομεν συνήθως μετὰ δυσκολίας.

Μοι ἐφαίνετο ὅτι μᾶς περιφρονοῦσιν ὀλιγώτερον δι' ὅ,τι εἴμεθα, παρὰ δι' ὅ,τι προσποιούμεθα ὅτι εἴμεθα· ὅτι τὸ μυστικὸν τῆς ἀριστοκρατικῆς μεγαλοπρεπείας συνίσταται πρὸ πάντων εἰς τὸ ὅτι γνωρίζει ὅτι εἶναι κάτοχος τόσων πραγμάτων, ὅσα τῇ εἶναι περιττὸν νὰ ἐπιδείξῃ.

Ἀλλοίμονον! ἂν ἡ γενεά μας ἦτο τοσοῦτον φρόνιμος ὅσον τὰ τέκνα αὐτὰ τοῦ κόσμου, ἂν ἐξετιμῶμεν ἐπίσης τοὺς ἀληθεῖς ὑψαυρούς μας, τὴν τιμιότητα τῶν ἀνδρῶν καὶ τῶν γυναικῶν μας, ἂν δὲν ἡσυχυόμεθα ποτὲ δι' ἑαυτοὺς, νομίζω ὅτι αὐτοὶ οἱ